

CYKL ZAJĘĆ Z „HOBBITA” J.R.R. TOLKIENA

Proponowany tutaj cykl zajęć z „Hobbita” jest efektem mojej kilkuletniej pracy dydaktycznej z dziećmi i młodzieżą. Może być zrealizowany w gimnazjum na profilu rozszerzonym, lub na zajęciach dodatkowych. Składa się z dziewięciu ramowych scenariuszy lekcji, do których dołączam sprawdzian dostosowany do cyklu oraz propozycje tematów prac pisemnych. Dodatkowo zamieszczam propozycje imprez oraz zajęć ponadplanowych, które można przeprowadzić niezależnie od całości: na lekcji języka polskiego, kółku polonistycznym, lekcji bibliotecznej, czy nawet na godzinie wychowawczej. Podane poniżej scenariusze można skrócić i przystosować do profilu ogólnego. Dodatkowo załączam również test czytania ze zrozumieniem oparty na fragmencie z „Hobbita” wraz z kryteriami oceniania.

III. WĄTKI GŁÓWNE I POBOCZNE W DZIELE TOLKIENA

Czas trwania: 45 minut

Zajęcia mają charakter typowo analityczny. Można je połączyć z poprzednią i następną lekcją. Wykorzystujemy tu elementy nauki o języku. Zadaniem uczniów jest krótkie i treściwe usystematyzowanie podstawowych wiadomości na temat powieści Tolkiena.

1. Wątek główny:

Wyprawa do Samotnej Góry w celu odzyskania skarbów krasnoludów.

2. Wątki poboczne:

- Wątek Gandalfa – czarodziej przygotowuje się do walki z Sauronem. Wysła Bilba na wyprawę, ponieważ ma przeczucie, że hobbit przyczyni się do zgładzenia Smauga, a pośrednio również do klęski Saurona.-(Bilbo znalazł Jedyny Pierścień Władzy, który potem – we „Władcy Pierścieni” – Frodo zniszczył w ogniach Góry Przeznaczenia)
- Wątek Golluma – Smeagola, który ongi zabił brata i zagarnął Jedyny Pierścień dla siebie. Gdy go traci, ogarnia go rozpacz. W przyszłości będzie tropił Froda, aby odzyskać skarb i w rezultacie zginie w ogniach Orodruiny.
- Wątek Beorna: człowieka-niedźwiedzia, który udziela gościny wędrowcom
- Wątek Barda – jest to dzielny człowiek, potomek władców miasta Dal. Odważnie walczy ze smokiem. Zabijając go, powtarza najpopularniejszą historię z legend całego świata.
- Historia miasta Dal – słyszymy ją z ust Thorina Dębowej Tarczy podczas gościny u Bilba. Miasto było piękne i bogate, póki nie zostało zrujnowane i ograbione przez Smauga.

3. Narrator i narracja

Narracja w powieści prowadzona jest w 3 os. Lp. Narrator jest wszechwiedzący, obiektywny, zewnętrzny, abstrakcyjny. Występuje w roli przewodnika, który wprowadza czytelnika krok po kroku w świat powieści.

UWAGA: Uczniowie szukają cytatów, które mówią o poszczególnych wątkach oraz szukają w tekście dowodów na określenie narracji.

MATERIAŁY:

BIBLIOGRAFIA PODMIOTOWA:

J.R.R. Tolkien, *Hobbit, czyli tam i z powrotem*, tłum. M. Skibniewska, Iskry, W-wa 1997.

BIBLIOGRAFIA PRZEDMIOTOWA:

R. Foster, *Encyklopedia Śródziemia*, Amber, W-wa 1998.

J. Carpenter, *Wizjoner i marzyciel*, Alfa, W-wa 1997. – Biografia pisarza (może być również inna pozycja biograficzna dotycząca Tolkiena) – z tej pozycji pochodzi biografia przygotowana przez nauczyciela.

A. Kubala, *Przewodnik po nazwach miejscowych Śródziemia*, Amber, W-wa

J.R.R. Tolkien, *Władca Pierścieni*, tłum. M. Skibniewska, wyd. Muza, W-wa 2002.

J.R.R. Tolkien, *Silmarillion*, tłum. M. Skibniewska, wyd. Amber, W-wa 2007.

J.R.R. Tolkien, *Niedokończone opowieści*, wyd. Amber, W-wa 2007.

K.W. Fonstad, *Atlas Śródziemia*, Amber, W-wa 2007.

D. Day, *Pierścień Tolkiena*, Amber, W-wa 1997.

MATERIAŁY DODATKOWE:

Rekwizyty (elementy stroju, fajka, mapy, itd...) (wymienione są każdorazowo w „Uwagach”)

UWAGA: Każdorazowo nauczyciel informuje uczniów, jaki będzie temat kolejnych zajęć, by ci mogli się przygotować. Standardowym zadaniem domowym jest zebranie przez uczniów informacji potrzebnych do przeprowadzenia zajęć. Nie wystarczy, że nauczyciel będzie przygotowany. Wymagane jest również, by uczniowie orientowali się w omawianym temacie. Wówczas lepiej przyswoją sobie wiadomości i bardziej docenią powieść Tolkiena.